

דַּאִיהוּ אֶסְתִּיר עֵינֶיהָ מִלְּאִשְׁנָתָא עָלֶיהָ וּבזמן שהקב"ה מסתיר את עיניו מלהשגיח ולשמור עליו מפני חטאיו, מָאן הוּא דִּישְׁנָת עָלֶיהָ, לְנִטְרָא לִיהָ, וְלִמְעַבְד לִיהָ נִטְרוּ מִי הוּא שִׁישְׁגִיחַ עֲלֵיו וּישמור אותו ויעשה לו שמירה ומכיון שאין הקדושה שורה עליו אז המזיקים שוכנים בו ומריעים בו (אור החמה בשם מהרצ"ו). וְאוֹרְחוּי דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְדָא וּדרכו של הקב"ה בענין ההשגחה הוא, עַל גּוֹי, וְעַל אָדָם יַחַד. בֵּין לְעֵלְמָא כְּלָא, בֵּין לְעַמָּא חַד, בֵּין לְחַד בְּלַחֲדוּי דהיינו שהשגחתו הוא בין לעולם כולו ובין לעם אחד ובין לאדם אחד לבדו.

בזמן שבני האדם מכשירים מעשיהם חסדו של הקב"ה חופף עליהם תָּא חַוִּי, בְּזִמְנָא דְבְנֵי נָשָׂא מִתְּפִשְׁרָן עוֹבְדִין לְתַתָּא בַּא וראה בזמן שבני אדם מטהרים ומכשירים את מעשיהם למטה, אֶתְעַר לְגַבִּיּהוּ לְעֵילָא יְמִינָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מתעוררת עליהם למעלה מדת החסד שבימינו של הקב"ה. כְּדִין מִתְעַרְיִן פְּמָה רְחִימִין, פְּמָה נִטְוִירִי עֵלְמָא ואז מתעוררים כמה אוהבים וכמה שומרי העולם שהם המלאכים החיצונים שבקדושה (הרמ"ז), פְּמָה נִטְוִירִי דְבַר נֶשׁ, מִיְמִינָא וּמִשְׁמָאלָא וכמה שומרים לאדם שהם מלאכים פנימיים הנקראים מלאכי שלום (הרמ"ז) מִיְמִינוּ וּמִשְׁמָאלוּ. וְכִדִּין אֶתְפְּפִיא שְׁמָאלָא, וְלֹא יְכָלָא לְשַׁלְטָאָה ואז נכפה השמאל שממנו המזיקים באים ולא יכול לשלוט יותר ולהזיק. וּבְזִמְנָא דְבְנֵי אִנְשָׁא לֹא מִתְּפִשְׁרָן עוֹבְדִין לְתַתָּא ובזמן

שבני האדם אינם מטהרים ומכשירים את מעשיהם למטה, שְׁמַאלָא אַתְּעָר, וְכָל אֵינּוֹן דְּאַתּוּ מִסְטָרָא דְשְׁמַאלָא, כְּלָהּוּ אַתְּעָרוּ הַצַּד השמאלי של המזיקים מתעורר וכן מתעוררים כל אותם שבאים מצד השמאל שהם החיות והגויים והחיצונים, וְכְלָהּוּ אַתְּעָבִידוּ שְׁלוּחִין לְאַבְאָשָׁא לְגַבֵּייהוּ דְגַבֵּי נְשָׂא וכולם נעשים שליחים להרע ולהפרע מאותם בני האדם. דְּהָא אֵינּוֹן דְּעָבְרוּ עַל פְּתַנְמֵי אוֹרֵייתָא, כְּלָהּוּ רְשִׁימִין בְּאַנְפֵּיהוּ דהרי כל אותם העוברים על מצוות התורה כולם רשומים בפניהם, וְאַשְׁתְּמוּדְעֵן לְגַבֵּי אֵינּוֹן דְּמַתְעֵרֵי מִסְטָרָא דְשְׁמַאלָא וכך הם ניכרים אצל אותם הכוחות המתעוררים מצד השמאלי.

עם ישראל הם מצד ימין והקב"ה לא פועל דרכם את שליחותו

וּבְגִין כְּךָ, חִיּוּתָא וְעוּבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, וְכָל אֵינּוֹן דְּאַתּוּ מִסְטָרָא דְשְׁמַאלָא ומשום כך החיות והגויים וכל אותם אלו שבאו מצד השמאל, כְּלָהּוּ אַקְרוּן (נ"א אינון) שְׁלוּחִין, לְגַבֵּי אֵינּוֹן רְשִׁימִין דְּמַתְעֵרֵי לְהוּ כולם הם שלוחים לגבי אותם הרשימות שהם גרמו לעורר אותם. וְיִשְׂרָאֵל, אַתְּ עַל גַּב דְּלָא מְכַשְׂרֵן עוּבְדִין וְיִשְׂרָאֵל אפילו שהם לא מטהרים ומכשירים את דרכם, כְּלָהּוּ מִן סְטָרָא דִּימִינָא קָא אַתְיִין כולם באים מצד הימין. וּבְגִין דְּאַתְּכַפֵּיָא יְמִינָא בְּעוּבְדֵיהוּ ומשום שנכפה הימין ע"י מעשיהם הרעים, שְׁלֵטָא עֲלֵיהוּ שְׁמַאלָא, וְכָל אֵינּוֹן דְּאַתּוּ מִסְטָרָא דְשְׁמַאלָא שולטים עליהם

השמאל וכל אותם המזיקים שמגיעים מצד השמאל, **וְעַל דָּא, שְׁלִיחוֹתָא בִידָא דְחִיּוֹתָא וְגוֹי, וְכָל דְדָמִי לֹזַן, דְּאִינוּן מְסִטְרָא דְשִׁמְאָלָא** ומשום כך עושה הקב"ה את שליחותו ע"י החיות והגויים וכל הדומים להם שהם מצד השמאל, **וְלֹא בִידָא דְיִשְׂרָאֵל, דְּאָתָּה עַל גַּב דְּחִיּוֹתָא אִיהוּ, מְסִטְרָא דְיִמִּינָא קָא אָתִי** והקב"ה לא עושה את שליחותו ביד ישראל, אפילו אם הם רשעים, מפני שהם מהצד הימני ואין מגיע העונש על ידם מפני שישראל הבאים מצד ימין באו רק לתקן את עצמם ולא להעניש ישראלים אחרים (אור החמה בשם מהרח"ו).

מדוע נענש מי שהרג בשוגג

וְיִשְׂרָאֵל חִיּוֹתָא, דְנִפְל בִידָא דְיִשְׂרָאֵל חִיּוֹתָא אַחְרָא וישראל רשע שנופל ביד ישראל אחר רשע כמותו, **בְּזִמְנָא דְלֹא אַתְכּוּן בֵּיהּ, בְּגִין דְּיִתְעַנְשׁוּ תַרְוֵיהוּ, וְיִקְבְּלוּן עוֹנְשָׁא לְדַבְּאָה לֹזַן** בזמן שהוא לא מתכוון להורגו במזיד אלא רק בשוגג בכדי שיענשו שניהם שזה נהרג וזה גולה וכך הם יקבלו את העונש שלהם המטהר אותם. **אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מְנַלְן** אמר רבי אלעזר לרבי פנחס מנין לנו הטעם שנענש מי שהרג בשוגג. **אָמַר לִיהּ אִינוּן בִּימִינָא. וְלֹא אַתְדַּבְּקוּ בְּשִׁמְאָלָא, וְלֹא אַתְעַרְבוּ בַּהֲדָה לְעֵלְמִין** אמר לו רבי פנחס שישראל הם בימין ולא נדבקו והתערבבו בשמאל ביחד לעולם ואפילו אם רשעים, **וְעַל דָּא, לְזִמְנָא אַחְרָא אַתְעַבְרוּ** ומשום כך אלו שהרגו בשוגג וגרמו להכניע את הימין תחת

השמאל בזמן אחר הם נעברים ונענשים גם על שהם גרמו בהריגתם בשוגג (אור החמה בשם

מהרח"ו).

ראיה ממעשה פילגש בגבעה

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מֵנָא לָן אמר רבי אלעזר לרבי פנחס מנין לנו והיכן הוא

רמוז בתורה. **אָמַר לֵיהּ, תָּא חַזִּי מִן** (שופטים כ) **פִּלְגֶשׁ**

בְּגִבְעָה [צד] אמר לו רבי פנחס בא וראה מהמעשה של פילגש בגבעה, **דְּאָף עַל**

גַּב דְּחִיבֵי נִינְהוּ, לָא בָּעָא קְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא דִּיתְעֲרוּן

גַּבִּיּהוּ חִיבֵי יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵינִין שאפילו שבני הגבעה היו רשעים לא רצה

הקב"ה שיתעוררו כנגדם רשעים ישראלים אחרים שחטאו בע"ז בפסל מיכה להרוג אותם.

וְעַל דָּא מֵיתוּ (מִיִּשְׂרָאֵל) כָּל אֵינּוֹן זְמַנִּין דְּמֵיתוּ ומשום כך בהתחלה

מתו כל אותם הרשעים שמתו במלחמות הראשונות. **עַד דְּכִלְהוּ חִיבֵין**

דְּאִתְעֲרוּ לְגַבִּיּהוּ, מֵיתוּ וְאִתְאַבְדּוּ עד שכל אותם הרשעים

שהתעוררו כנגדם מתו ונאבדו, **וְאִשְׁתְּאָרוּ אֵינּוֹן** (דף ל"ז ע"א) **זְכַאִין**

אור הרשב"י

פילגש בגבעה, איתא בשבת פרק קמא י"ג א, מעשה בתלמיד אחד שמת בחצי ימיו, והיתה אשתו נוטלת תפיליו כו', הנה תלמיד אחד גימטריא פלגש בגבעה עם שתי תיבות, והיא מתה או בעבורו והיא נוטלת תפיליו עתה, כמו שהוא היה נוטל או אבריה והיה הולך בכל גבול ישראל.

[צד] ועל ענין זה איתא בניטין דף ו' ע"ב אמר רב חסדא לעולם אל יטיל אדם אימה יתירה בתוך ביתו שהרי פלגש בגבעה הטיל עליה בעלה אימה יתירה והפילה כמה רבבות מישראל אמר רב יהודה אמר רב כל המטיל אימה יתירה בתוך ביתו סוף הוא בא לידי ג' עבירות גלוי עריות וש"ד וחלול השבת. וכתב הרמ"ע מפאנו בספר גלגולי נשמות על